ЭРТАГА—СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 160 (3388). | Чоршанба, 17 август 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ДОВЮРАК ЛОЧИНЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ПЎЛАТ ҚАНОТЛАР

● Юрий Петрович Коновалов линия эксплуатация-ремонт устахонасида бош механик бўлиб ишлайди. Республикамиз граждан ҳаво флотининг ходимлари меҳнатсевар, ҳаракатчан бу ходимни жуда яхши танишади, ҳурмат қилишади. У ўз хизмат даврида 50 дан ортиқ рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий қилди. Шунингдек етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарди. Ана шу ажойиб муваффақиятлар учун Юрий Петрович байрам арафасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

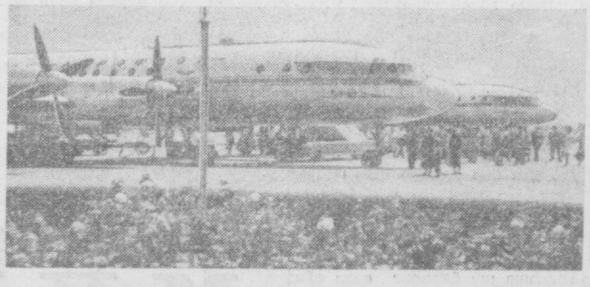

● Тошкентни ҳақли равишда шарқнинг ҳаво дарвозаси деб атаймиз. Пойтахтимиз аэропортидан Иттифоқимизнинг жуда кўп шаҳарларига, шарқ мамлакатларига ҳозирги замоннинг энг яхши совет самолётлари мунтазам қатнаб туради. Ушбу сурат ИЛ-18 самолёти Иттифоқимизнинг узоқ шаҳарларидан бирига қилинган навбатдаги сафардан муваффақиятли қайтиб келгач олинган.

● Авиация халқ хўжалиги ишларида кенг қўлланилмоқда. Авиаторлар ғўза зараркунандаларига қарши курашда кўп йиллардан бери «оқ олтин» усталарига кўмаклашиб келмоқдалар. Деҳқонларимиз уларни ҳурмат билан «қанотли пахтакор»лар деб аташади. Самолёт билан ғўзаларга заҳарли химикатлар сепиш, терим олдидан ғўза баргини дориворлар билан тўкиш жуда яхши натижалар беради. Бундан эрта кўклам ерга чигит қадаган пахтакор ҳам, ҳосил жонкуяри авиатор ҳам хурсанд бўлади.

А. Абалян ва А. Горокрик фотолари.

ТОШМАТОВ ТАШАББУСИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙСИН

ШЕР ЙИГИТГА ИЗДОШМИЗ

Тошкент наслчилик совхозининг ғаллачилик звеноси бошлиғи механизатор ўртоқ Абдирашид Тошматов ажойиб ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берди. 100 гектар ерда маккажўхори, 30 гектар ерда лавлаги етиштирган, 160 гектар ғалла ўрган камбайнчи бу йигит энди механик ҳайдовчилар билан бир сафда «зангори кема»да «оқ олтин» териб, пахтакорларга мадад беришга қатъий аҳд қилди. Абдирашидиинг бу аҳди бизни ҳам тўлқинлантириб юборди. Биз шу йигит сингари тонна-тонналаб «оқ олтин» теришни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз.

Тўғри биз ҳам илгари ўзимизни пахтакор, деб билардик. Лекин бизнинг пахтакорлигимиз ер ҳайдашдан нарига ўтмасди. Бу албатта ўзимизни қаноатлантирмас эди. Пахтачиликдаги энг улкан иш ҳосил етиштиришда, етиштирилган ҳосилни ёғингарчиликка қолдирмай тез ва соз териб олишдадир. Бу ишда қатнашмаганлар ўзини чинакам пахтакор демаса ҳам бўлади. Биз ҳам ўртоқ Тошматов сингари механизатор бўлсак ҳам илгари йилларда бевосита пахта теримига қатнашмас эдик.

Бу йил эса механик-ҳайдовчи бўлиб, «зангори кема»ларда ишлаб пахтакорларга мадад бериш учун қарор қилдик. Шу мақсадда «Ўзсельхозтехника» район бирлашмаси ҳузурида очилган механик-ҳайдовчилар тайёрлайдиган қисқа муддатли курсда ўқиб чиқдик. Ҳозир мавсумда ишлайдиган машиналаримизни тахт қилиб қўйдик.

Ўртоқ Абдирашид Тошматов кечаги ҳайдов тракторларида ишлаб юрган бизлар ҳам кўплар қатори «зангори кема» капитанлари, механик-ҳайдовчилар бўлиб олдик.

Биз ҳам худди сиз сингари ҳамма механизаторларни комбайнчи, шофер, тракторчи касбдошларимизни пахта майдонларида жавлон уришларини, уларнинг ҳам пахтакорларнинг чинакам мададкорлари бўлишларини истаймиз.

Э. ҚУЧҚОРОВ,
Оққўрғон районидаги «Озод» колхозидан.

Т. ҚУРБОНАЛИЕВ.
Партия «XXII съезди» колхозидан

А. ОРТИҚОВ.
Войтенцов номли колхоздан.

ШОФЁРЛИКДАН „ЗАНГОРИ КЕМА"ГА

Асли касбим шоферлик. Бир неча йилдан бери шу касбда ишлаб кам бўлганим йўқ. Аммо, лекин дала қаҳрамонлари — механик-ҳайдовчиларга ҳавасим келарди. Мен ҳам ўшалардай пахтазорларда жавлон урсам, тонна-тонналаб «оқ олтин» терсам, деган орзу менга тинчлик бермасди.

Ўтган йили ҳеч қандай иккиланиб турмасдан ўз мақсадимни колхоз правлениесига айтдим. Раҳбарларимиз фикримни жуда маъқуллашди. Оз фурсат ичида терим машинасининг тилини ўрганиб олдим. Касбдошларим сафида туриб мавсумда 80 тонна пахта териб бердим. Бу менинг механик-ҳайдовчилик соҳасида биринчи қадамим эди.

Бу йил ҳам ана шу мақсад билан яшаяпман. Куни-кеча районимиздаги Тошкент наслчилик совхозининг комбайнчиси ўртоқ Абдурашид Тошматовнинг механизаторларга, комбайнчи, шофер, тракторчиларга қарата ёзган мурожаати мени яна машинада кўпроқ пахта теришга руҳлантириб юборди. Ўртоқ Абдурашид Тошматов бу йили мавсумда ғаллакорларга мададкор бўлиб, 160 гектар ерда эртаги ғаллани ўриб-янчиб берибди. Эндиликда пахтакорларга ҳамкор бўлиб 120 тонна пахта термоқчи. Унинг бу ташаббусини маъқуллаймиз. Унинг чақириғига қўшиламиз.

Ҳақиқатан ҳам ҳар бир хўжаликдан бир-икки комбайнчи, шофер, ер ҳайдайдиган тракторчи механик-ҳайдовчилар сафига қўшилса бу жуда катта куч бўлади. Областимиз эртароқ маррага етиб, хирмонимизга барака киради. Мен бу йил мавсумда 100 тонна пахта териш мажбуриятини олганман. Шу мақсад билан машинамни ремонтдан чиқариб қўйдим.

Комбайнчи, шофер, тракторчи ўртоқлар, келинг, дўстимиз Тошматовнинг чақириғига қўшилиб, унинг сафини кенгайтирайлик. Пахтакорларимизга чин мададкор бўлайлик.

Турсунбой АҲМЕДОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.

ҚАҲРАМОН БРИГАДАСИДА

Шу кунларда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мукаррам Йўлдошева бошлиқ бригада аъзолари ҳар қачонгидан ҳам ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Колхозчилар далаларни бегона ўтлардан тозалашяпти. Механизаторлар ғўза қатор ораларига ишлов беришни қизғин давом эттиришмоқда. Бригаданинг экин майдони қисқа вақт ичида тўрт марта сифатли культивациядан чиқарилди.

Сувчилар ҳам ғайрат камарини бўшаштирганлари йўқ. Ғўзани қондириб суғориб, гулларни бўлиқ кўсакларга айлантиряптилар. Ғўза шохларининг ҳар бирида 8—10 тадан бўлиқ кўсак бор.

— Бу билан, — дейди бригада бошлиғи, — кифояланиб қолмаймиз. Августда ҳар бир туп ғўзада қўшимча 5—6 тадан кўсак тўплаймиз. Ана шундагина зиммамизга олинган мажбуриятни қоплайдиган ҳосил тўпладик деб, ишонч билан айта оламиз.

Бригада аъзолари ҳар бир кундан унумли фойдаланган ҳолда экинларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Бу ишда Муҳаббатхон Салимова, Хажархон Сафарматова, Маҳмудахон Тошматова, Зебихон Раҳматуллаева каби илғор колхозчилар намунали ишламоқдалар.

А. НАБИЖОНОВ,
Орджоникидзе районидаги Киров номли колхоз.

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИДА

МОСКВА, 16 август. (ТАСС). Бугун эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройида олтинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг VII сессияси очилди.

Депутатлар қизғин кутиб олган Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков ўртоқлар сессиянинг эрталабки мажлисида ҳозир бўлдилар.

Кун тартибининг биринчи моддасидаги масала тўғрисида доклад қилиш учун сўз РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Г. Писинга берилади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ МИНИСТРЛИГИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ҳаво транспорти билан йўловчилар ташиш юзасидан етти йиллик план топшириқларини бажаришда жуда катта ютуқларга эришганликлари, мамлакат халқ хўжалигида авиациядан фойдаланиб келаётганликлари ва янги авиация техникасини ўзлаштириб олганликлари учун қуйидагиларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилсин, уларга **Ленин** ордени билан **«Ўроқ ва болға»** олтин медали топширилсин:

1. **Бугаев** Борис Павловичга — граждан авиацияси 235-алоҳида авиация отрядининг командири.
2. **Калашник** Григорий Ивановичга — граждан авиацияси шимолий бошқармасининг ИЛ-18 кема командири.
3. **Коновалов** Юрий Петровичга — граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси линия эксплуатация-ремонт устахоналарининг бош механиги.
4. **Коцура** Игорь Кузьмичга — граждан авиацияси Шимолий Кавказ бошқармасининг МИ-1 вертолёти учувчиси.
5. **Кравец** Антон Филипповичга — граждан авиацияси Украина бошқармасининг авиация звеноси командири.
6. **Уланова** Любовь Михайловнага — граждан авиацияси Латвия бошқармаси бирлашган авиация эскадрильясининг учувчи-инструктори.
7. **Хохлов** Иван Тихоновичга — граждан авиацияси Урал бошқармасининг учув хизмати бўйича Тюмень авиация группаси командирининг ўринбосари.
8. **Шаров** Иван Николаевичга — граждан авиацияси Шарқий Сибирь бошқармасининг учувчилар отряди командири.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1966 йил 15 август.

Мусобақадошлар мамнун

ТЎЙТЕПА. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз пахтакорларидан бир группаси Ўрта Чирчиқдаги Охунбобоев номли колхознинг пахта далаларида бўлишиб, янги беш йилликнинг биринчи йилида зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида қандай кураш бораётганлиги билан танишдилар.

Бу колхознинг пахтачиликда эришаётган ютуқлари ҳаммани хурсанд қилади. Гектаридан олинадиган ҳосил йилдан-йилга ошиб бораяпти. Бундай ютуққа ернинг қадрига етиш, техникадан тўғри ва унумли фойдаланиш, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш туфайли эришилмоқда.

Колхоз ерлари комплекс механизациялашган звеноларга бўлиб берилган. Техникани пухта эгаллаб олган звено бошлиқлари мўл ва арзон пахта етиштириш учун барча зарур чораларни кўрмоқдалар. Бу йил 1500 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтариш мажбурияти олинган. 2,5 минг тонна «оқ олтин» «зангори кема»лар ёрдамида териб олинади.

Мусобақадошлар далаларда бўлганларида барча майдонларда ғўза бир текис ривожланиб, мўл ҳосил тўплаётганлигини, ҳозирнинг ўзида ҳар туп кўчатда 9—10 тадан бўлиқ кўсак борлигини кўриб хурсанд бўлдилар.

Колхозда йиғим-теримга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Азамат механизаторлар «зангори кема»ларни теримга шай қилиб қўйибдилар. 35 та «зангори кема», 13 та кўрак чувийдиган машина, 26 та прицеп тахт турибди. Ремонт ишларида Турсунбой Аҳмедов, Мажид Оқбоев, Кўкан Бекинов ўртоқлар бошқаларга намуна кўрсатдилар.

Димитров номли колхоз раиси Ким Алексей, шу колхознинг бош агрономи Когай Сергей ўртоқлар мусобақадош колхозда ҳосил тўплаш ва теримга тайёргарлик ишлари пухта ташкил этилганлиги учун деҳқонларга миннатдорчилик билдиришди.

Охунбобоев номли колхозда 1 сентябрдан ғўза баргларини тўкишга киришилади. Химикатлар тайёрлаб қўйилган. 15 сентябрдан машина терими бошланади. Механик-ҳайдовчилар шайланиб турришибди.

Димитров номли колхозning ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Охунбобоев номли колхоз пахта далаларида

М. Нуритдинов фотоси.

МАШИНАСОЗЛАР КУНИ

СССР Олий Совети Президиуми «Машинасозлар куни» байрамини белгилади.

«Машинасозлар куни» ҳар йили сентябрнинг охирги якшанба кунида нишонланади. (ТАСС).

ДЕФОЛИАЦИЯ

Мутахассис маслаҳати

Бу йил Тошкент областининг пахтакорлари етиштирилган ҳосилнинг кам деганда 50 процентини «зангори кемалар»да териш мажбуриятини олганлар.

Бу юксак ва шарафли вазифани бажариш учун биринчи навбатда далаларни машина теримига ўз вақтида тайёрлаш, ғўза баргини тўкишни сифатли ва белгиланган муддатларда ўтказиш биринчи даражали аҳамиятга эга.

Қайсибир хўжаликда бу иш агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинган ҳолда ўтказилса, ўша жойда машиналарнинг кенг кўламда иш олиб боришн учун яхши шароит яратилади. Йиғим-терим ишлари суръати тезлашади, пахтанинг таннархи арзонга тушади.

Ғўза баргини тўкиш муддатлари ҳар бир колхоз, ҳар бир совхозда карталарнинг шароити, ўсимликнинг ривожи ҳисобга олинган ҳолда мутахассислар томонидан белгиланиши зарур.

Бу йил ғўза баргини тўкишда соф цианамид кальций, натрий кремефтористийга аралаштирилган ҳолда: 40 процентли эркин цианамид эритмаси; бутифос ёки фолекс; хлорат хлорид кальций ва хлорат магний сингари дорилар қўлланилади.

Шудринг яхши тушадиган районлар ва хўжаликларда ғўза баргини тўкишда соф ҳолдаги цианамид кальций дорисидан фойдаланиш ва ҳар гектар ерга 50—60 килограмм сарфлаш тавсия этилади.

Сентябрнинг биринчи ўн кунлигида бир кеча-кундузда ҳарорат юқори — ўртача бўлади ва шудринг кўп тушади. Ана шуни ҳисобга олганда, ғўзага цианамид кальций дорисини пуркаш энг яхши натижа беради.

Шудринг тушмайдиган жойларда эса ғўза баргини тўкишда ҳар гектар ер ҳисобига 20—25 килограмм ҳисобидан 40 процентли эркин цианамид эритмасидан тайёрланган суюқлик дори ишлатилади. Бу дори самолет ёрдамида сепилганида ҳар гектар ерга юз литр сарф бўлади. Бутифос дориси ҳар гектарига 1,5—2 килограмм, хлорат хлорид кальций — 25—30 килограмм, хлорад магний — 8—12 килограмм сарф бўлади. Кейинги икки препарат асосан такрорий дорилашда қўлланилади.

Шудринг кўп тушадиган пайтларда самолётдан фойдаланиб, дори сепиладиган бўлса, бу ишни қуёш чиқишидан 20 минут олдин бажариш тавсия этилади. Ғўзанинг устки баргларидаги шудринглар кўтарилиши биланоқ сигнал бўйича дорилаш иши тўхтатилади.

Кўпйиллик тажриба натижасида шу нарса аниқланганки, ғўзага самолёт ёрдамида дори сепишни одатда эрталаб соат 8 гача тугаллаш, шудринг жуда кўп тушса соат 9 гача тугаллаш яхши натижа беради.

Эркин цианамид бутифос ёки фолекс препаратлари қўлланилиб тайёрланган дори самолёт ёрдамида эрталаб соат 10 гача ғўзага сепилиши мумкин. Ёки бўлмаса бу ишни кечқурун қуёш ботишидан икки соат олдин ҳам бажарса бўлади.

Дала шароитлари тўғри келмаганлиги туфайли баъзи карталарга самолёт ёрдамида дори сепиш қийин бўлади. Бундай майдонларда ғўза баргини тўкиш учун ОТН—4—8 трактор пуркагич-чанглагич аппаратидан фойдаланиш керак.

Бу йил 30 минг гектардан ортиқ майдондаги ғўза баргини тўкишда 40 процентли эркин цианамид эритмаси қўлланилади. Бу ишнинг муваффақиятли бажарилиши учун пухта тайёргарлик кўриш керак. Дорилар аэродромларга ишни бошлаш арафасида келтирилади. Унгача эса «Ўзсельхозтехника»нинг Кучликдаги базасида махсус сақланади. Шунинг учун ҳам хўжалик раҳбарлари эркин цианамидни аэродромларга ташиб келтириш ишини пухта ташкил этишлари талаб этилади. Ўз навбатида «Ўзсельхозтехника» ходимлари зиммасига ҳам эркин цианамид эритмасини колхозларга тақсимлаш пухта ва аниқ уюштириш юкланади.

Ғўза баргини тўкиш муҳим агротехника тадбирларидандир. Ҳар бир колхоз ва совхозда бу тадбирни амалга оширишда агротехника қоидаларига қатъий риоя қилиш талаб этилади.

С. БОНДАРЕНКО,
агроном.

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

Ўнгдаги Суратда: «Главмосстрой»нинг 178-қурилиш бошқармаси кутарма кранда ишлаётган илғор машинистлардан В. Рибкин ва монтажчи В. Гайдам ўртоқлар.

Чапдаги суратда Қозогистон кварталини бунёд этаётган қардош қурувчилардан (чапдан ўнгга) И. Бондарев. В. Горбачев, А. Вольшов, А. Саксиев ва Ю. Галактионов ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар кўп қаватли турар жой биноларини қуришаяпти Чилонзорда.

НОВАТОРЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

МАМЛАКАТИМИЗДА оммавий тус олиб кетган рационализаторлик ҳаракати иқтисодий қудратимизни ошириш, совет техникасини ривожлантириш учун курашнинг муҳим, ажралмас қисмидир. Бу ҳаракат неча минглаб кишиларимиз истеъдодининг ўсишида, уларда илм-фанга ва техникага бўлган қизиқишнинг бениҳоя кучайишида ҳам катта роль ўйнаяпти.

Кўмирчилар шаҳри Оҳангарон ўзининг ана шундай изланувчи кишилари билан фахрланади. «Қора олтин» қазиб чиқараётган азаматларнинг янгиликка бўлган интилишлари, уларнинг бу борада эришаётган ютуқлари кишини қувонтиради.

Жумладан, кўмир, кон устини очиш разрезлари коллективлари орасида новаторлар ҳаракати айниқса кенг қулоч ёйган. Бу ерда ҳар бир янгилик юксак қадрланади, ҳар бир таклиф қабул қилингач, тез муҳокамадан ўтказилади. Мақбул топилса, дарҳол бевосита ишлаб чиқаришга жорий этилади.

Биргина шу йилнинг олти ойи ичида кўмир разрезида киритилган 82 таклифдан 64 таси қабул қилинди, 44 таклиф эса, ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу оддий рақамларни сўмга чақиб кўрилса, у ҳолда юқоридаги таклифлар туфайли тежаб қолинган маблағ 38 минг 280 сўмни ташкил этади. Бу озгина иқтисодий самара эмас. Бу — 52 despiteкончининг тинмай изланиши, кечаю-кундуз қилган меҳнати, ақли ва иродасининг мевасидир.

Кўмир разрезида сув ажратиш участкаси механиги А. Полуднев, шу участка бошлиғи Л. Михайлов, гидромеханизация участкаси механиги П. Базикало, участка бошлиғи Ю. Халимуллин сингари жонкуяр ихтирочиларни жуда яхши билишади. А. Полуднев ва Л. Михайлов ўртоқлар катта диаметрдаги задвижкаларни мотор қайиш орқали очиш ҳамда забойдан сувни гидроэлеватор орқали чиқариб ташлаш усулини таклиф қилишди. Ҳар иккала усул конда қўлланила бошлади. Натижада жами беш ярим минг сўмликдан ортиқ иқтисодий самара келтирилди. Ю. Халимуллин ва П. Базикало ўртоқлар элеваторнинг қатор қисмлари конструкциясини ўзгартирдилар. Натижада 3415 сўм тежаш имкони туғилди.

Кон устини очиш разрези кончиларининг ижодий изланиши ҳам диққатга сазовор. 18 та рационализаторлик таклифи жорий этилди конда. Ярим йил ичида уларнинг бир нечаси қўлланилди. Бу билан йилига 28,9 минг сўм иқтисод қилиш мумкин бўлади. Разрез инженер-техник ходимлари ва ишчиларидан Катишев, Дубовин ва Капилов ўртоқлар киритган таклифларнинг ўзигина 3365 сўмлик иқтисодий фойда беради.

Афсуски, Оҳангарондаги йирик конлардан бири бўлган 9-шахтада рационализаторлик ҳаракати анча суст ташкил қилинган. Корхона маъмурияти, партия, касаба союз ташкилотлари бу масалага етарли эътибор беришмаяпти.

Шу йилнинг дастлабки уч ойида тушган 23 рационализаторлик таклифининг 17 таси қабул қилиниб, шундан атиги 1,2 минг сўмлик иқтисод қилинди, холос. Бу донгдор кон коллективи шаънига яхши эмас, албатта. Шахтерлар бу йил новаторлик таклифларидан ками билан 50 минг сўмлик самара олишга аҳд қилганлар, ахир. Комбинатнинг ўт ўчириш, техника, қурилиш-монтаж бошқармаларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Ҳар бир корхонада техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш маълум даражада рационализаторлик ва новаторлик ҳаракатига, унинг кўлами ва самарадорлигига боғлиқ. Ҳар бир корхона маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари шуни ҳисобга олиб, новаторлар сафини тинмай кенгайтиришга эришишлари, рационализаторлик ҳаракатининг қанот ёйиши учун етарли шарт-шароит яратиб беришлари, ҳар бир ихтирони қўллаб-қувватлаб, янгилик изловчиларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишлари лозим. Беш йилликнинг улкан вазифалари ана шуни тақозо қилади.

И. СУЛТОНОВ.

ЯНГИ ТИКУВ ЦЕХЛАРИ

Тошкент кўн-мўйина заводининг Азим Саидмуродов бошлиқ қурувчилар бригадаси бинокорлар байрамини муносиб совға билан кутиб олди. Бригада бинокорлари қисқа муддат ичида заводда тўртта тикув цехи қуриб, фойдаланишга топширишди.

Заводнинг қурилиш бригадасида самарали меҳнат қилиб келаётган Х. Саидуллаев, Т. Қаҳҳоров, С. Ҳантназаров каби комсомол-ёшлар кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлишмоқда. Завод коллективи ўзининг қурилиш бригадаси бинокорлари билан ҳақли равишда фахрланади.

Омон НИЁЗОВ,
Отаёр НАХОНОВ.

НЕВА СОҲИЛИДАН СОВҒА

«Тошкент-товарная» темир йўл станциясига иккита автоматик телефон станцияси асбоб-ускуна жиҳозлари келтирилди. Бу жиҳозлар Нева соҳилидан Тошкента армуғон этилди.

Ана шу станциялар орқали шаҳарлараро телефон алоқаси боғлаш мумкин. «Қизил тонг» Ленинград бирлашмаси ходимлари томонидан юборилган станциялар 10 минг номерга мўлжалланган.

Ю. ИГНАТОВ

ДЎСТЛАР ХУРСАНД

Ленин орденли Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи инженер-техник ходимлари коллективи номига яқинда яна бир қувончли телеграмма олинди. Бу телеграмма Каунас пахта йигирув фабрикаси коллективи томонидан ёзилган эди.

Унда, бундай дейилган: «Аввало, Сиз машинасозларни олий мукофот — корхонангизнинг Ленин ордени билан тақдирланганлиги билан муборакбод этамиз. Бизнинг илтимосимиз ўз вақтида адо этилганидан беҳад ҳурсандмиз. Аҳир, фабрикамиздаги бир қатор меҳнат жараёнининг нормал бориши бизга юборган запас қисмларга боғлиқ эди-да! Ишимиз яна юришиб кетди. Агрегатлар бир текисда ишлаб турибди. Қўлга киритаётган меҳнат зафарларимизда Сизларнинг ҳам катта ҳиссангиз борлигини чуқур ҳис қилмоқдамиз...».

Завод машинасозлари Каунас пахта йигирув фабрикасига жавоб телеграммасини юбордилар. Бу билан ҳар иккала корхона ўртасида бошланган дўстлик алоқасига асос солинди.

ЛУБ ҚАЙТА ИШЛАНМОҚДА

Яқинда Ўзбекистондаги канопни қайта ишловчи заводлар янги ҳосил, яшил лубнинг дастлабки минг тоннасини қабул қилдилар.

Республиканинг луб заводлари мамлакатдаги лубнинг 90 процентини ишлаб чиқармоқда. Луб заводларимиз янги беш йилликнинг биринчи йилида янги ҳосилни қабул қилиб олишга муддатидан олдин тайёргарлик кўрдилар. Завод комиссиялари ўн бир корхонанинг ҳаммасида тайёргарлик ишларини яхши баҳо билан қабул қилдилар. Заводларда узун тола учун механизациялашган серунум янги сушилкалар ва бошқа энг янги техника ўрнатилди. Новожизненский экспериментал заводида узун ва қисқа тола учун икки поток линияси фойдаланишга топширилди. Ҳозир Солдатск, Юқори Чирчиқ, Янгибозор ва бошқа заводларда ҳам поток линияларнн монтаж қилиш ишлари олиб борилмоқда.

Республикадаги лубни қайта ишловчи корхоналар бу йилги мавсумда хўжаликлардан 243 минг тонна ёки ўтган йилдагидан олти процент кўп каноп пояси қабул қилишни мўлжалламоқдалар.

ГЕОЛОГЛАР МИНБАРИ

Республикамизда чиқаётган яна бир газета «Геологоразведчик Узбекистана» деб аталади. Газетанинг биринчи сони 12 августда чиқди. Газета Ўзбекистон ер ости бойликларини забт этувчи кўпминг кишилик коллективнинг фидокорона меҳнатини ўз саҳифаларида акс эттиришга даъват этилгандир.

Газета биринчи сонининг тўрт саҳифасида Ўзбекистон журналистлар союзининг табриги, Ўзбекистон ССР геология министри Ҳ. Тўлагановнинг мақоласи, Социалистик меҳнат қаҳрамонлари С. Каримов ва А. Собакин ҳақида хабарлар ёритилган. (ЎзТАГ).

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 28 июлдаги Фармони билан транспорт қурилиши юзасидан етти йиллик план топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун транспорт қурилиши ходимлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ходимларидан бир группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди. Шу жумладан Тошкент области бўйича қуйидагилар мукофотланди.

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Йўлдошев Эшмурод — «Средазтрансстрой» тресты 209-қурилиш бошқармаси ғишт терувчилар бригадасининг раҳбари.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Барановский Михаил Сергеевич «Средазтрансстрой» трестининг бошқарувчиси.

Гаврилов Николай Гаврилович — «Средазтрансстрой» тресты ишлаб чиқариш корхоналари комбинатининг дурадгори.

Гиздулин Абельнағим Абубакирович — «Средазтрансстрой» тресты 206-қурилиш бошқармаси арматурачилар бригадири.

Ли Василий Васильевич — «Ташкентдорстрой» тресты 90-механизациялашган колоннасининг экскаватор машинисти.

Мирзааҳмедов Нишон — «Азтранстром» тресты Сергели темир-бетон шпаллари заводининг дурадгори.

Петрусенко Григорий Кузьмич — «Средазтрансстрой» тресты 206-қурилиш бошқармаси бетончилари бригадаси.

Семинов Павел Васильевич — 4-кўприк қурилиши трестига қарашли 451-мостопоезд бошлиғи.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Гвоздева Анастасия Дмитриевна — «Средазтранстрой» тресты 206-қурилиш бошқармасининг мотористи.

Жонсаидова Ойжамол — «Азтранстром» тресты Сергели темир-бетон шпаллари заводи бетончиси.

Емцов Василий Васильевич — «Средазтрансстрой» тресты автобазасининг директори.

Иванов Николай Николаевич — «Азтранстром» тресты Сергели темир-бетон шпаллари заводи слесарлари бригадири.

Коротченков Михаил Степанович — «Ташкентдорстрой» тресты 851-қурилиш бошқармасининг бошлиғи.

Краснова Пелагея Николаевна — «Средазтрансстрой» тресты 209-қурилиш бошқармасининг бўёқчилар бригадири.

Куденко Мария Степановна — «Ташкентдорстрой» тресты 851-қурилиш бошқармасининг бетончилар бригадири.

Насриддинов Жўрабой — «Средазтрансстрой» тресты 206-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчиси.

Суворов Евгений Яковлевич — «Средазтрансстрой» тресты ремонт-прокат базасининг слесарлар бригадири.

Хорошевский Алексей Константинович — «Трансстройпром» тресты Тошкент ремонт-механика заводининг слесари.

Хуршудян Кнарик Автовна — «Азтранстром» тресты Сергели темир-бетон шпаллари заводининг бетончиси.

Чернецов Анатолий Николаевич — «Средазтрансстрой» тресты 209-қурилиш бошқармасининг бошлиғи.

Черских Герасим Григорьевич — «Средазтрансстрой» трестининг бош инженери.

Якобсон Георгий Августович — «Средазстрой» механизация тресты 18-механизациялашган колоннаси бошлиғи.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Арзибоев Одилжон — «Средазтрансстрой» тресты 209-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчиси.

Жалолов Нуриддин Хўжаевич — «Ташгипротранс» лойиҳалаш институтининг бош инженери.

Кобилкин Юрий Алексеевич — «Трансвзривпром» тресты 75-ихтисослашган бошқармасининг бошлиғи.

Корявко Владимир Витальевич — «Средазстроймеханизация» трестининг бош инженери.

Кузьмин Виктор Егорович — «Средазстроймеханизация» тресты 18-механизациялашган колоннасининг бульдозер машинисти.

Мардиянц Георгий Арменович — «Средазтрансстрой» тресты 209-қурилиш бошқармасининг иш амалга оширувчиси.

Попов Агапий Изотович — «Средазтрансстрой» тресты 44-қурилиш-монтаж поездининг слесарлар бригадири.

Пронькина Иван Егорович — 4-кўприк қурилиши тресты 451-мостопоездининг бульдозер машинисти.

Сафин Хожиаҳмад — «Средазстроймеханизация» тресты 18-механизациялашган колоннаси экскаватор машинисти.

Толкачев Андрей Антонович — «Азтранстром» тресты Сергели темир-бетон шпаллари заводининг слесари.

Худолей Виктор Андреевич — Ўрта Осиё механизация бошқармасининг йўл ётқизувчи агрегат машинисти.

Червонов Владимир Семенович — «Ташкентдорстрой» тресты автобазасининг шофери.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИК УЧУН МЕДАЛИ БИЛАН

Бетке Иван Александрович — «Ташкентдорстрой» тресты 896-қурилиш бошқармасининг темирчиси.

Елфимов Петр Прокофьевич — «Ташгипротранс» институтининг старший пармаловчи мастери.

Эшонов Тельман Сидимович — Тошкент техника мактабининг старший мастери.

Монасипов Шамиль Исаевич — «Трансвзривпром» тресты 75-қурилиш бошқармасининг мастери.

Неверова Анна Михайловна — «Азтранстром» тресты Сергели темир-бетон шпаллари заводининг бетончиси.

Пшевлоцкая Альбина Константиновна — «Ташкентдорстрой» тресты 896-қурилиш бошқармасининг бетончиси.

Саитов Халяфатдин Ахмедгариевич — «Транссвязьстрой» тресты 23-қурилиш-монтаж поезди электромонтерлар бригадири.

Султонов Ҳайдарали — «Трансстройпром» тресты Тошкент ремонт-механика заводининг токари.

Сумбоев Николай Иванович — «Средазтрансстрой» тресты 209-қурилиш бошқармасининг экскаватор машинисти.

Уварова Мария Константиновна — 4-йўл қурилиш тресты 451-мостопоездининг бетончиси.

Қумри Абдураҳмонова Чирчиқ шаҳридаги 45-саноат моллари магазинида старший сотувчи бўлиб ишлайди. У савдо соҳасида 25 йилдан буён ҳалол хизмат қилиб келяпти. Қумри опа яқинда «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Қ. Абдураҳмонова.

М. Нуриддинов фотолари.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ УЧУН

Учинчи қурилиш бошқармасининг Эшмурот Тўлаганов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси қурувчилари Бинокорлар куни байрами арафасида ёш авлод учун муносиб совға тайёрладилар. Улар Ленин районидаги 30-сон ўрта ишлаб чиқариш таълими мактаби ўқувчилари учун 600 ўринга мўлжалланган тўрт қаватли бинони битказиб, фойдаланишга топширдилар.

Бу мактаб биносида ўқув таълим-тарбия ишларини олиб бориш учун ҳамма қулайликлар мавжуд.

И. ЗАМОНОВ.

КОММУНИСТ БУРЧИ

Бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари

Кучли зилзила пойтахтимиздаги кўпчилик саноат корхоналари қатори асбобсозлик заводига ҳам жиддий зарар келтирди. Бир неча ишлаб чиқариш бинолари шикастланди. Шу сабабли корхона деярли бир ярим ой мобайнида кам маҳсулот берди.

Шундай қийин кунларда завод коммунистлари партия ташкилотининг бошчилигида зилзила оқибатларини тугатиш учун жонфидолик кўрсатдилар. Бутун коллектив тиним билмай ишлади. Қисқа вақт ичида 580 ускуна ремонт қилиниб, ўз ўрнига қўйилди, цехлар реконструкция қилинди. Зилзила оқибатларини тугатиш бўйича тузилган завод штабининг фаолияти ҳамиша партия ташкилотининг диққат-эътиборида бўлди. Коммунистлар ишчиларнинг эҳтиёжларини қондириш учун тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Завод қурувчилари 200 га яқин квартирани жадал ремонт қилиб беришди. Кўпчилик оилаларга моддий ёрдам кўрсатилди.

Ана шундай қийинчиликларга қарамай, корхона коллективи ярим йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини 103,1 процент адо этди. Қирқувчи асбоблар ишлаб чиқариш бўйича топшириқ ҳам ортиғи билан бажарилди.

Корхона коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган партия бюросининг секретари И. Солодков ва музокарада қатнашган нотиқлар табиий офат вақтида коллектив зўр уюшқоқлик ва ғайратшижоат кўрсатиб ишлаганлигини алоҳида қайд қилиб ўтдилар. Йиғилиш партиявий принципиаллик билан, ўз-ўзини танқид шиори остида ўтди.

Завод директори ўртоқ В. Бойжонов бундай деди:

— Ҳисобот даврида корхонамиз партия ташкилоти кўп иш қилди. Унинг авангардлик роли зилзила оқибатларини тугатиш даврида айниқса яққол кўринди. Биз, коммунистлар корхонамиз маркаси билан чиқаётган маҳсулот республикамиз учун қанчалик зарурлигини яхши тушунамиз. Шунинг учун тағин ҳам дурустроқ ишлашимиз лозим. Бизда ҳамма участкаларда цех партия ташкилотлари тузилган. Аммо улар етарли тажрибага эга эмаслар. Завод партия бюроси цех партия ташкилотлари фаолиятини яхшилаш, уларга ёрдам беришда яхши ишламади.

Касаба союз комитети раиси Л. Апанасова коммунистик меҳнат ҳаракатини авж олдириш масалаларига тўхталди. Нотиқ партия бюросининг социалистик мусобақани ташкил этиш масаласи билан мунтазам шуғулланмаётгани учун танқид қилди. Саноат эстетикасини жорий этиш ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш зарурлигини уқтирди.

Фрезерчи А. Новаковнинг сўзини коммунистлар қизғин кутиб олдилар. У ишчиларга маданий-маиший, савдо, транспорт хизматини яхшилаш лозимлигини кўрсатиб ўтди. Ана шу камчиликлар йўқотилса, шубҳасиз меҳнат унумдорлиги ортади, деди нотиқ.

Коммунистларнинг ҳисобот-сайлов йиғилиши партия бюроси янги составининг эътиборини станоклар ва агрегатлар иш унумини ошириш, ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва фойдаланиш, коллектив турмуш шароити билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш билан тинмай шуғулланишга қаратди.

Йиғилиш қарорида завод коммунистларининг ўрни ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун курашнинг олдинги сафида бўлиши керак, деб кўрсатиб ўтилди.

„РАЗОЛАТ“

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

Ҳурматли газетхон, «Тошкент ҳақиқати»нинг 1965 йил 17 октябрь сонида босилган «Разолат» сарлавҳали мақола ёдингизда бўлса керак. Мақолада Калинин район Қатортол қишлоқ Советидаги «Партия XX съезди» колхозида турувчи Каромат Авазхўжаева, унинг ўғиллари Қўчқор ва Жўранинг бегуноҳ келин Муҳаррам Авазхўжаева (Ҳамидова)нинг жонига қасд қилиб уни ўлдирмоқчи бўлганликлари фош этилган эди.

Шу муносабат билан қўзғатилган жиноий иш область судида кўриб чиқилди. Област суди Муҳаррамнинг қайнонаси Каромат Авазхўжаевани ЎзССР жиноят қонуни 15-80-моддасининг 5-бандига асосан тўрт йиллик муддат билан қамоқ жазосига ҳукм этди. Қўчқор Авазхўжаев хотинини доимий уриб, азоб бериб келганлиги учун уч йил муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилиниши зарур эди. Унинг биринчи марта судланаётганлигини ҳисобга олиб, бу жазони икки йиллик шартли синов жазоси билан алмаштирилди. Суд Кароматнинг кичик ўғли Жўрага қўйилган айб исбот қилинмади деб топиб, уни оқлаб юбориш ҳақида ҳукм чиқарди.

Айтиш керакки, область суди раисининг собиқ муовини ўртоқ А. Шомирзаев раислигида ўтган суд мажлиси айбдорларга нисбатан енгил жазо чоралари қўллади. Давлат қораловчиси сифатида иштирок этган прокурор бу ҳукм билан келишолмади ҳамда Ўзбекистон ССР Олий суди жиноий ишлар бўйича судлов коллегиясига кассация тартибида норозилик хати билан мурожаат қилди.

ЎзССР Олий судининг жиноий ишлар бўйича судлов коллегияси Каромат Авазхўжаева ва Қўчқор Авазхўжаев устидан область суди чиқарган ҳукмни ўз кучида қолдириб, бош айбдор Кароматни дарҳол қамоққа олиш (у шу пайтгача озодликда юрган эди) ҳақида ажрим чиқарди. Олий суд коллегияси ёвуз ният билан бошланган ишда қатнашганлиги учун Жўра Авазхўжаев ҳақида ҳам ажрим чиқарди. Бу ажримда Жўрани область суди асоссиз равишда оқлаб юборганлиги ҳақида прокурорнинг ёзган норозилик хатини тўғри деб топди ва бу ишни қайтадан қараб чиқиш учун Калинин район халқ судига (ўртоқ Шомирзаев ҳозир шу районда бош судья) юборилди. Халқ судьяси ўртоқ Э. Қосимов раислигида ўтган суд мажлиси бу ишни яна кўриб чиқди ва Ўзбекистон ССР жиноят қонунининг 15-80-моддаси 5-банди бўйича жиноятга тортиш ҳақида қўйилган айбни тўғри деб ҳисоблади. Унга уч йиллик қамоқ жазоси қўлланиши зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Аммо унинг ёшлиги ва биринчи марта судланиши эътиборга олиниб, икки йиллик шартли жазо билан алмаштирилди.

Мен бу ерда газетхонлар эътиборини қуйидаги масалага қаратишни истар эдим. Тергов вақтида ва суд мажлисида жамоатчилик вакиллари тўғри кўрсатма бериб, жиноий ишни очиш ва ҳақиқатни кўрсатишда яқиндан ёрдам беришди. Қишлоқ Совети раисининг муовини М. Каримова, қишлоқ отахони А. Ҳасанхўжаев, 6-шаҳар касалхонаси врачи Дединов ва бошқа яна ўплаб гувоҳлар ёрдами катта бўлди.

Бироқ, участка милиция вакили капитан Омил Азимовнинг ҳатти-ҳаракатлари ғоят таажжубли. Ўз участкасида содир бўлган жиноий ишни очиш ўрнига аввалига томошабин бўлиб турди. Кейин бости-бости қилиб юбориш учун ҳеч нарсадан тап тортмади. У нотўғри, чалкаш кўрсатмалар бериб, судни чалғитмоқчи бўлди. «Муҳаррам бўйнига арқонни ўзи атайлаб ўраган бўлиши керак», — дейишдан ҳам тоймади.

Прокурор талаби билан суд милиция капитани Омил Азимов устида ҳам ажрим чиқарди. Унда Азимовнинг ўз вазифасига ўтакетган совуққонлик билан қараганлиги кўрсатиб ўтилди. Область жамоат тартибини сақлаш бошқармаси ҳанузгача унга нисбатан ҳеч қандай чора кўрмади. Акс ҳолда Азимов ҳамон ўз участкасида отдан тушса ҳам эгардан тушмай, гердайиб юрармиди!

К. ЖАЛИЛОВ,
Калинин район прокурорининг ёрдамчиси, 1-класс юристи.

РЕДАКЦИЯДАН: «Разолат» мақоласи босилгандан кейин редакция газетхонлардан кўплаб хат олди. Хат эгалари қабиҳ ниятли жиноятчилар — Каромат, Қўчқор ва Жўрага нафрат ўқиш билан бирга жабрдийда Муҳаррамхонга ҳамдардлик изҳор қилганлар. Унинг ҳозирги ҳаёти, соғлиғи билан қизиққанлар.

Муҳаррам куни кеча редакциямиз меҳмони бўлди. Ҳозир анча соғайиб кетган. Отасиникида, Чилонзор район, Қўшилиш кўчасидаги 122-хонадонда туради. Қиз кўрибди, исмини Моҳира қўйишибди. Тўнғич қизи Мукаррам ҳам у билан бирга.

Муҳаррам тез ёрдам кўрсатиш клиникасида санитарка бўлиб ишлаётганлигини айтди. У, матбуотда, судда ҳақиқатни очишда яқиндан ёрдам берган, ҳаётининг энг оғир кунларида уни қўллаб-қувватлаган жамоатчилик вакилларига чин юракдан миннатдорчилик изҳор этди.

МУСАФФО ОСМОНИМИЗ ЛОЧИНЛАРИ

АВИАЦИЯМИЗ РАВНАҚИ

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. ҒОЗИНАЗАРОВ билан суҳбат

ЭРТАГА мамлакатимиз меҳнаткашлари, юксак иродали ва довюрак авиаторларимиз СССР Ҳаво Флоти кунини қувонч билан байрам қиладилар. Мамлакатимизда авиаторлар байрами 33 йилдан бери нишонланиб келмоқда. Ҳар йилги бу традицион байрамда ҳаво флотимиз эришаётган улкан муваффақиятлар кўрикдан ўтади.

Ватанимизнинг қудратли қанотлари йилдан-йилга кенг қулоч ёйиб, ишонч билан жаҳон авиация прогрессининг авангардида бормоқда. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Ҳаво Флотини такомиллаштиришга, мамлакат мудофааси ва халқ хўжалиги эҳтиёжларига жавоб берадиган самолётларнинг янги намуналарини яратишга. Ватанга чексиз содиқ бўлган авиаторларни тарбиялаб етиштиришга доимо катта эътибор бериб келмоқдалар. Ана шу ғамхўрликдан баҳраманд бўлиб, Улуғ Ватан уруши фронтларида ажойиб қаҳрамонлик ва юксак маҳорат кўрсатган юртимиз қанотли ҳимоячиларининг шон-шуҳрати бутун дунёга маълум ва машҳурдир.

Ривожланган социалистик экономикага суянган совет олимлари ва инженерлари ўз баракали меҳнатлари билан реактив, овоздан тез учувчи, ракета ташувчи авиацияни яратдилар. Ҳозир бизнинг самолётларнинг учиш тезлиги товуш тезлигидан қарийб уч баравар ортиқдир. Самолётсозлик ва қудратли ракеталар яратишда Ватанимиз фани ва техникаси эришган муваффақиятлар шон-шуҳратимизни космосга олиб чиқди. Совет кишиси — Ҳарбий Ҳаво Кучлари тарбиялаб етиштирган баҳодир жаҳонда биринчи бўлиб космос қопқасини очди.

Ўтган етти йилликда узоққа учадиган авиациямиз сифат жиҳатидан ўзгарди, жанговар самолётлар паркининг кўпгина қисми ҳам янгиланди. Тез учадиган самолёт-ракета ташувчилар, янги, юқори эффектли зенит-ракета системаси ва бошқа авиация комплексларига эга бўлган ракетачилар ҳамда авиаторларимиз «осмон калити»ни ўз қўлларида маҳкам ушлаб турибдилар.

Ҳозирги замоннинг энг яхши реактив ва турбовинтли лайнерларига ҳамда ажойиб вертолётларга эга бўлган граждан Ҳаво Флоти халқ хўжалигида борган сари катта роль ўйнамоқда. ИЛ-62, ТУ-114, АН-24, гўзал ИЛ-18 каби ҳаво лайнерлари жаҳоннинг барча қитъаларида шон-шуҳрат қозонган. Ўтган йили Париждаги халқаро авиация виставкасида намойиш қилинган гигант транспорт самолётимиз АН-22 дунёни ҳайратда қолдирди. Бу самолёт 80 тонна юк ёки 720 йўловчини кўтара олади. «Антей» деб аталган совет самолёти эса 45 тонна юк билан ерга қўнмасдан 11 минг километрга уча олади. Мамлакатимиз ҳаво йўлларида соатига 2500 километрдан ортиқ масофани учиб ўтадиган ТУ-144 ва ТУ-154 самолётлари парвоз қиладиган кунларга ҳам яқин қолди.

Мамлакатимизда ҳаво транспортининг қудратч йилдан йилга ўсиб бораётганлиги граждан Ҳаво Флоти хизматчиларини ниҳоятда қувонтирмоқда. Шуни айтиш кифояки, 1966 йилда Иттифоқимиз ҳаво транспорти 48 миллион пассажирга хизмат кўрсатади. Ҳаводан туриб колхоз ва совхозларнинг 65 миллион гектар экин майдонларига ишлов берилади. Агар бу ўринда мамлакатимиз аэрофлоти Ҳаво флоти Куни биринчи марта нишонланган 1933 йилда атиги 43 мингга яқин пассажир ташиган ва 138 минг гектар ерда авиация-химия ишларини бажарганлигини ёдга олсак, Ватанимиз граждан авиацияси қанчалар юксакликка кўтарилганлиги яна ҳам аниқ намоён бўлади.

Ўзбекистон граждан авиацияси ходимлари республика халқ хўжалиги ва меҳнаткашларига муносиб хизмат қилиб, ўз традицион байрамларини муносиб совғалар билан кутиб олдилар. Байрам арафасида бошқармамиз коллективига Аэрофлот бўлинмалари ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунлари бўйича 1966 йил икки квартал натижалари учун 9500 сўм миқдорида учинчи пул мукофоти берилди. Шунингдек Тошкент, Нукус ва Урганч бирлашган бўлинмалари ҳамда Фарғона аэропорти эришган муваффақиятлар граждан авиацияси министрлиги ва авиация ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг мукофотлари билан тақдирланди. Бу илғор бўлинмаларнинг шахсий состави бошқарма коллективининг биринчи ярим йил топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошлаган умумий курашига салмоқли ҳисса қўшди. Ишлаб чиқариш планларини бажара олмай, бошқармани орқага тортаётган бўлинмалар байрамга ёруғ юз билан келган ўз ҳамкасбларидан ўрнак олишлари керак.

Учиш хавфсизлигини таъминлашда қувончли натижаларга эришилди. Етти ой мобайнида кўпчилик бўлинмалар ҳеч қандай кўнгилсиз ҳодисага йўл қўймаган ҳолда ишлади. Бу факт агар шахсий состав юксак ирода билан, билимни ишга солиб, хушёр ишласа учишни хавф-хатарсиз ўтказиш мумкинлигини кўрсатади. Ҳозир бошқармамиз бўлинмалари хавф-хатарсиз ишлашда илғор бўлинмаларга эргашмоқдалар. Бу ишда интизомни мустаҳкамлаш, сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш ва учувчилар состави маҳоратини ошириш жуда катта аҳамиятга эга эканлигини доимо ёдда тутмоғимиз лозим.

Бизнинг асосий бойлигимиз кишилардир. Ҳозир бошқармамизда ишловчи штурман, инженер ва техник, алоқачилар ва самолетлар ҳаракатини бошқарувчилар, умуман барча мутахассисликдаги авиация ходимларининг 70 проценти коммунистик меҳнат учун бошланган мусобақада иштирок этмоқда. Бизда узоқ муддат ҳавода бўлган учувчилар, борт механиклар, штурманлар ва борт радистларнинг бутун бир плеядаси тарбиялаб етиштирилган. Қийинчиликларни матонат билан енгиш ва ишлаб чиқаришда янги муваффақиятларга эришишда бошқаларга намуна бўладиган ўз машъалаларимиз бор. ИЛ-18 кораблининг командирлари Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Т. Хўжаев, В. Дронов, С. Богданов, бўлинма командирининг ўринбосари И. Шомансуров, ИЛ-14 ҳаво кораблининг командири Е. Шилов, АН-2 самолётининг командири А. Бойков, 2-пилот А. Самарцев ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу ходимларимиз юксак сиёсий онглилиги, топширилган иш учун масъулиятни чуқур ҳис этишлари ва жасоратлари билан ажралиб турадилар.

Бу ўринда Т. Хўжаев ва С. Богданов ўртоқлар командир бўлган экипажнинг яқинда кўрсатган юксак жасоратини айтиб ўтиш лозим. Бу экипаж одатдаги йўловчиларни ташиш рейсини бажараётганида двигателлар ишлашдан тўхтаб қолиб, оғир авария вазияти вужудга келади. Командирлар ўзларининг юксак маҳоратлари, кўп йиллик тажрибаларини ишга солиб, юз берган оғир вазиятдан ғолиб чиқадилар ва учиш муваффақиятли тугалланади. Бу учишда кўрсатилган жасорат ва ўзларини тутабилганликлари учун мазкур биринчи класс учувчилар қимматли совғалар билан тақдирландилар.

Ўзбекистон авиаторлари йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш тўғрисида кун сайин қайғирмоқдалар. Республикамизнинг кўпгина ҳаво трассаларида ЛИ-2 ва ИЛ-14 каби поршенли машиналар ўрнига ИЛ-18 ва АН-24 турбовинтли самолётлар қатнамоқда. Бундай самолетлар Тошкентдан Нукус, Андижон, Қарши ва Фарғонага мунтазам бориб-келиб турибди. Яқин кунларда республикамиз пойтахтидан Самарқандга пассажирларни ИЛ-18 самолёти олиб борадиган бўлади

Бошқарманинг кўпчилик аэропортларида янги аэровокзаллар, багаж павильонлари, юкларни асрайдиган камералар, меҳмонхоналар қурилди. Вокзалларнинг атрофлари, перронлар обсдонлаштирилди. Тошкентда шаҳар агентлиги учун қурилаётган ажойиб бино қўлдан чиқай деб қолди. Бу бино фойдаланишга топширилгач, йўловчиларга хизмат кўрсатишнинг прогрессив технологияси жорий қилинади.

Ўзбекистон авиаторлари олдига янги беш йиллик катта вазифаларни қўяди. Беш йилликнинг биринчи йилида бажариладиган ишлар ҳажмининг ўзиёқ буни яққол кўрсатиб турибди. 1966 йилда авиаторларимиз 2 миллиондан ортиқ йўловчини ташишлари, 11,5 минг тонна почта ва 29 минг тонна юк жўнатишлари керак. Авиация билан химиянинг иттифоқи янада мустаҳкамланади. Бу йил бошқармамиз ҳаводан туриб 13 миллион 800 минг гектар экин майдонларига ишлов беради. Қишлоқ хўжалигига ёрдам бераётган авиаторларимиз шу кунларда колхоз ва совхоз далаларига зарур химикатларни муваффақиятли сепиб экинлардан, хусусан «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштиришда деҳқонларга салмоқли ёрдам бермоқдалар.

Республика граждан авиацияси Ўзбекистон саноати, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, фан ва маданият, алоқа ва соғлиқни сақлаш ишларида кенг қўлланилмоқда. Халқ хўжалигининг барча соҳаларида авиацияни қўлланишда янги беш йилликда яна ҳам кенг уфқлар очилади Ўзбекистон авиаторлари республика халқ хўжалигини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшиш учун ўзларининг бугун куч ва имкониятларини сафарбар этадилар.

Бутун мамлакатда бўлгани каби бошқармамиз бўлинмаларида ҳам Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлашга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Бу икки буюк тарихий саналар шарафига авиаторларимиз меҳнат вахтасида туриб ишлаб, муносиб совғалар тайёрлашга аҳд қилишган. Бўлинмаларнинг коллективлари ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб, конкрет марраларни белгилаб олдилар.

КПСС XXIII съезди қарорлари билан қуролланган Ўзбекистон граждан авиацияси ходимлари бундан буён ҳам коммунизм моддий-техника базасини яратишдек шарафли ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш учун хормай-толмай курашавердилар.

Сиз ушбу суратда Ўзбекистон граждан ҳаво флотининг илғор ходимлари (чапдан) борт-радист Н. В. Иванов, борт-механик М. Ш. Галилов. кема командири Ф. В. Бородин, борт-механик П. Ф. Сич ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар байрамни меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ЖАСОРАТ

Ҳаво лайнери тим қоронғи мовий осмон бағрини кесиб, Киев томон учиб бормоқда. Анча пастда милт-милт этган чироқлар кўзга чалинади. Поёнсиз бўшлиқ сукутини осмон корабли бузмоқда, холос. Кема салонларида осойишталик ҳукм сурадн.

— Ўртоқ командир, — тинчликни бузди кема инженери, штурвални бошқариб кетаётган Богдановга мурожаат қиларкан, — фавқулодда ҳодиса: битта мотор ишдан чиқди....

Самолёт ўз мувозанатини йўқота бошлади. Тез ва тўғри хулосага келиш керак. Кема командири ҳар бир экипаж аъзосига аниқ топшириқлар берди, ўзи бўлса, штурвални маҳкам ушлаганича, самолётни бошқаришда давом этди. Энг тўғри фикр Тошкентга қайтишни хаёлидан ўтказди командир ва шу заҳотиёқ ерга мурожаат қилди. Содир бўлган воқеадан уларга хабар бериб, орқага қайтиш учун рухсат сўради. Бир неча секунд ўтгандан сўнг қайтишга рухсат берилди.

Жонсиз қоронғилик ичида моторнинг товуши жуда тиниқ ва баралла эшитиларди. Темир қушча доимий тинчликка жон ато этгандай, туюларди. Учувчилар хонасида бўлаётган воқеадан салонда ўтирган пассажирлардан ҳеч бири, ҳатто хаёл дарёсида сузаётганлар ҳам, газета ўқиётган пассажирлар ҳам бехабар эдилар.

Текис бораётган лайнер баъзида силкиниб кетарди. Аммо бу пассажирлар тинчлигига таъсир этмасди. Экипаж аъзолари бўлса ўзларини тетик тутиб, чаққон ва аниқ ишлардилар.

Бироз вақт ўтар-ўтмас кема инженери командирга иккинчи моторнинг ишдан чиққани ҳақида ахборот берди. Бу ҳодиса самолётнинг Тошкентга етишига 40 километр масофа қолганда 1.500 метр баландликда содир бўлди.

Тун. Вазият оғир. «Етиб олармиканмиз, ахир самолёт ўз мувозанатини бутунлай йўқотган-ку! Командир қандай чора топаркин», деган хаёл ҳар бир экипаж аъзосини қийнарди. Аммо, ўз командирининг катта тажрибага мустаҳкам билимга эга экани оғир вазиятларда ҳам ўзини йўқотмайдиган матонатли учувчи бўлганлиги уларнинг дилини ёритиб юборди. Командирнинг совуққонлик билан тез ва аниқ буйруқ қилиши экипаж аъзоларини тетиклаштирди, улардаги қўрқув, бўлмағур ўй ва фикрларни чил парчин қилиб ташлади. Улар ўзларида буюк матонат, ишонч, дадиллик ҳис қилдилар.

Командирнинг буйруғи билан триммер ишга тушди. Чунки, самолёт ўнг томонга оғиб кетмоқда эди. Триммер учиш нуқтасидаги мувозанатни сақлаб туришда учувчиларга енгиллик туғдирарди. Шунга қарамай, штурвални бошқариш учун жисмоний куч ҳам даркор эди. Командир ва иккинчи учувчи ҳар томонлама бақувват бўлишларига қарамай, уларга жуда қийин бўлди. Лекин, бу оғир вазият, об-ҳавонинг ноқулайлиги ҳам матонатли экипаж аъзоларига таслим бўлмасдан бошқа иложи йўқ эди. Самолёт бешикаст ерга қўнди. Пассажирлар шундагина содир бўлган воқеадан хабар топишди.

Жасорат, юксак маҳорат кўрсатган бу кишилар ким? Мана танишинг: кема командири биринчи класс учувчи коммунист Сергей Михайлович Богданов, иккинчи учувчи Александр Павлович Бугай, кема инженери Константин Александрович Бурков, кема штурмани Валентин Петрович Гольников, кема радисти Реем Аҳмедович Галлямов! Бу азаматларнинг кўрсатган қаҳрамонликлари ҳақида тез орада ҳамма эшитди.

Тошкент бирлашган авиация бўлинмаси командирининг буйруғида бу ҳақда шундай дейилади: «Шу йил 25 июлда Тошкент Адлер-Киев маршрути бўйича парвоз қилган ИЛ-18 самолётининг С. М. Богданов бошлик экипажи энг оғир бўлган учиш шароитида буюк жасорат, юқори учиш маҳоратини кўрсатганлиги ва ғўла юк олган самолётни тунда бешикаст ерга қўндиргани учун бу экипаж аъзоларига раҳматнома эълон қилинсин ҳамда номи ёзилган соатлар билан тақдирлансин».

Бу буйруқ ҳамма бўлимларда ўқиб эшиттирилди.

Т. ҚОЗОҚБОЕВ,
Тошкент аэропорти.

Пахтакорга ҳамкормиз

Авиациямиз байрами арафасида Сергели бирлашган бўлинмасининг қанотли пахтакорлари ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Улар етти ой мобайнида Тошкент области дала меҳнаткашларига ёрдам бериб, 665 минг гектардан ортиқ экин майдонларига химикат сепдилар. Бу белгиланган топшириқдан юз минг гектар кўпдир.

АН—2 самолётларининг командирлари А. Қаюмов, В. Борисов. Б. Пунегов ўртоқлар бош бўлган экипажлар меҳнати айниқса унумли бўлмоқда. Бу экипажлар августнинг ҳозирги иссиқ кунларида бир кунда 250-300 гектар майдондаги ғўзани зараркунандаларга қарши химикатлар билан дорилламоқдалар.

Бўлинмамиз учувчилари авиация бензини ва учиш вақтини тежаш учун мусобақанинг ташаббусчиси бўлдилар. Авиация техникасидан моҳирона фойдаланиб, ҳаво комбайнларининг капитанлари беш тоннадан ортиқ ёқилғини тежаб қолдилар. Биз ана шу тежалган ёқилғи ҳисобига СССР Ҳаво Флоти куни шарафига қўшимча парвозлар қилдик.

Қишлоқ хўжалиги авиаторларининг самарали ишлашлари юқори ҳосилнинг гаровидир. Самолётларимиз учиб ўтган майдонлар қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан тўла-тўкис мусаффо бўлади, ғўзалар барқ уриб ривожланади, мевазор боғлар, узумзорлар беғубор тортади.

Ўз муваффақиятларидан руҳланган учувчиларимиз, техник ва механикларимиз ўз беш йилликларини тўрт ярим йилда бажариш мажбуриятини олдилар. Ишонч билан айтиш мумкинки, биз экин майдонларига ҳаводан туриб ишлов бериш юзасидан олган бу мажбуриятимизни муваффақиятли бажарамиз.

Ҳозир бўлинмамиз учувчилари ғўза дефолиациясини ўтказишга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу йил биз 160 минг гектар майдонни машина теримига тайёрлаб беришимиз керак. Тошкент областининг далаларида мўл «оқ олтин» ҳосилининг юз кўрсатишига оз кунлар қолди. Йиғим-терим фронтида улкан хирмонларни тиклаш авжга минганда шу бебаҳо бойликда ҳиссамиз бор деб фахрланиш биз учун жуда мароқлидир.

М. УСМОНОВ,
Сергели бирлашган бўлинмаси звено командири.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● Совет авиацияси дунёда энг баланд ва энг тез учадиган самолётлар ҳамда моҳир учувчилари билан машҳурдир. Ҳозирги вақтда авиация бўйича дунё рекордларининг учдан икки қисми Совет Иттифоқига тегишлидир.

● Гражданлар уруши фронтларида 300—350 совет самолёти ҳаракат қилган эди. Улуғ Ватан уруши йилларида эса, авиация саноатимиз фронтга 150 мингга яқин жанговар ва ўқув-транспорт самолётлари етказиб берди. Берлинни штурм қилишда совет қўшинлари ҳаракатини 8000 самолёт қўллаб-қувватлаб турди.

● Улуғ Ватан уруши йилларидаги жанговар қаҳрамонликлари учун 2000 учувчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган фахрли унвонга сазовор бўлди, 69 киши эса икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони бўлди, қирувчи самолёт учувчилари А. И. Покрышкин ва И. Н. Кожедуб «Олтин юлдуз» медалини уч марта олишга сазовор бўлдилар.

● Мамлакатимизда граждан авиацияси линиясининг умумий узунлиги ҳозир 400 минг километрдан ортиқ масофани ташкил этади. Бу роппа-роса ердан ойгача бўлган масофага тенгдир. Ҳаво кемалари мамлакатимизнинг республика, область марказларини аҳоли яшайдиган бошқа пунктлар билан мунтазам боғлаб турибди.

● Аэрофлот линияларида пассажирлар ташишнинг йиллик ўсиши 1959 йилдан бошлаб ҳар йили тахминан 26 процентни ташкил этмоқда. Ҳавода юк ташишнинг бешдан тўрт қисми реактив ва турбовинтли лайнерларда бажарилади. Янги беш йилликда самолётларда юк ташиш тахминан 1,8 марта кўпаяди.

● СССР халқ хўжалигида илмий-тадқиқот ишларида, медицина-санитария хизматида ва бошқа соҳаларда қўлланилаётган авиация турлари ҳозир юз хилдан ортиқдир.

АВИАЦИЯ ХИЗМАТИДА ЧОРАК АСР

Қадимги Қўқон шаҳрининг чекка томонида пахса деворли бир кўримсизгина уй бор эди. Бундан бир неча йил муқаддам бу ерда Ваҳобовлар оиласи яшаган. Оила аъзолари бирам тотув ва аҳил эдиларки буни қўни-қўшнилар кўриб ҳаваслари келарди. Худди шу оилада Набн ҳам яшади.

Ваҳоб ака ўқитувчи эди. Шунинг учун ҳам у ўғли Набининг ўқимишли ва меҳнатсевар бўлиб ўсиши учун кўп кайғурарди. Ўғли ҳам ота орзу қилгандек ўқимишли бўлиб вояга етди. Наби дастлаб ФЗУнинг темир йўл мактабида ўқиди. Слесарь-асбобсоз деган ихтисосини эгаллаб олган Наби Ваҳобов депода бир неча йил ишлади. Кечқурунлари эса, ишчилар факультетида ўқиди.

Депода бўлган бу учрашувни Наби ҳали-ҳали эслайди. Ўша куни депода ҳарбий комиссариат вакили ҳаяжонли нутқ сўзлади. У ёшларни авиация билим юртига кириб ўқишга даъват этди. «Қани энди мен ҳам моҳир штурман бўлсам» деб орзу қилган эди ўшанда Наби.

— Учувчи бўламан дейсанми? Жуда яхши, ўғлим. Ниятинг ёр бўлсин, — деди Ҳосият опа ўғлига оқ йўл тилаб.

...1940 йил. Наби Ваҳобов штурман билим юртига ўқишга кирди. У ўқишга жуда берилиб кетди. Билмаганларини ўқитувчиларидан сўраб ўрганди.

Унинг дастлабки илк меҳнат фаолияти уруш йилларига тўғри келди. 1942 йил эди. Наби Ваҳобов ҳам фронтга жўнади. Унинг жанговар ҳаёт фаолияти бошланди. У ўзига билдирилган ҳар қандай жанг топшириқларини сидқидилдан бажарарди. Уруш йилларида кўп марта қаҳрамонлик кўрсатди.

Уруш ҳам тугади. У Ўзбекистон авиаторларининг аҳил оиласига қабул қилинди.

...Самолёт кўкда парвоз қилиб келарди. Самолёт Тошкент аэропортига яқинлашганида Тошкент аэропортининг устида қуюқ булут пайдо бўлганлиги маълум бўлди. Внуково аэропортидан Тошкентга йўл олган бу самолёт бортига радиограмма берилди. «Агар қуюқ туман тарқалиб кетмаса самолётни ғарбий аэродромга қўндириш лозим» дейилган эди бу радиограммада.

Бу самолёт бортида ўртоқ Ваҳобов ҳам бор эди. Шунинг учун учувчиларнинг раҳбари ҳаво кораблини Тошкентга қўндириш мумкин деган кўрсатма берди. Чунки, моҳир штурман Н. Ваҳобов қўниш ўлчовини аниқ ҳисоблаб чиққан эди. Корабль командири самолётни ерга муваффақиятли қўндирди. Самолётдаги пассажирлар ҳаво кораблини қўндириш вақтида қаҳрамонлик ва маҳорат кўрсатганликлари учун экипаж учувчиларига миннатдорчилик билдирдилар.

Ҳақиқатан ҳам шундай! Агар, самолёт бортида Н. Ваҳобов бўлса учувчилар ўзларини жуда эркин ва бардам ҳис қиладилар. Шундай вақтлар ҳам бўлганки, самолёт ноқулай метеорологик шароитга тушиб қолган тақдирда ҳам ҳаво лайнери муваффақиятли қўндирилган. Шунинг учун ҳам учувчилар ўртоқ Ваҳобов тўғрисида гап кетса, «у ишончли компас» деб қўйишади фахр билан.

Ҳалол меҳнат, касбга меҳр кишини улуғлайди. Ўртоқ Н. Ваҳобов ҳам жонкуярлиги туфайли катта эътибор қозонди. У раҳбарлик ишларига кўтарилди. У қаерда, ким бўлиб ишламасин, ўз вазифасига сидқидилдан муносабатда бўлади.

Моҳир штурман доим олдинга интилди. Ўз билимини ошира борди. Ўртоқ Н. Ваҳобов Ленинграддаги икки йиллик партия мактабини тугатгач, Тошкент авиация группаси командирининг сиёсий қисм бўйича ўринбосари этиб тайинланди. У бу вазифада ҳам сидқидилдан ишлади.

Ўртоқ Н. Ваҳобов билимини такомиллаштириш мақсадида 1956 йилда СССР граждан Авиацияси министрлиги Олий Авиация билим юртига ўқишга кирди. Бу ерни муваффақиятли тамомлади ҳамда Тошкент аэропортининг бошлиғи қилиб тайинланди. У партия ташкилоти ва жамоатчилик ҳамкорлигида ибратли ишларни амалга оширди.

Ўзбекистон граждан авиацияси Тошкент бирлашган бўлинмаси ташкил этилгач, ўртоқ Н. Ваҳобов унинг командири этиб тайинланди. У бу вазифада ҳам жон куйдириб ишлаб келмоқда. Бу коллектив Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасида энг яхши коллектив деган ном олган. Ана шундай қилиб, Қўқондаги темир йўл депосининг оддий слесари бугунги кунда йирик авиация бирлашмасининг раҳбари.

У доим муҳим иш билан банд бўлади. Гоҳ уни учувчилар ва штурманларни янги парвозларга узатаётган бир пайтда учратасиз. Гоҳ у учувчилар ўртасида қизғин суҳбатда бўлади.

Учувчилар унга жуда ўрганиб қолишган. Ҳа, у катта бир коллективнинг обрў-эътиборини қозонди.

Ўз касбининг моҳир устаси бўлган Наби Ваҳобович ишчан жамоатчи эканлигини ҳам амалда кўрсатди. Тошкент шаҳар Советига депутат қилиб сайланди. У шаҳар партия комитети бюросининг аъзоси.

Унинг шарафли касбда ишлаб келаётганига чорак аср бўлди. Ҳалол меҳнати туфайли у бахт топди. Партия ва ҳукуматимиз катта қалб эгасининг меҳнатларини муносиб тақдирладилар. У Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари билан тақдирланди.

Шуни айтадилар-да, интилганга толе ёр деб!

Тошкент бирлашган бўлинмасида байрамолди меҳнат вахтаси ҳукмрон. СССР Ҳаво Флоти кунига бўлинма учувчилари ажойиб меҳнат совғалари ҳозирладилар. Саккиз ойлик топшириқ ортиғи билан адо этилди. Бу меҳнат ютуқларидан бўлинма учувчилари беҳад хурсандлар.

Бу азаматлар номига келаётган телеграммаларни айтмайсизми? Бу телеграммаларнинг кўпи ўртоқ Наби Воҳобов номига йўлланган. Ватанимизнинг турли бурчакларидан олинган телеграммаларда танишбилишлари, шогирдлари Н. Ваҳобовни СССР Ҳаво Флоти куни билан қизғин табриклайдилар.

Бу самимий истаклар ва табриклар Тошкент бирлашган бўлинмаси учувчилари кучига-куч, ғайратига ғайрат қўшажаги турган гап.

М. ВИШЕДСКИЙ.

„ПОБЕДА“ ПАРКИГА МАРҲАМАТ

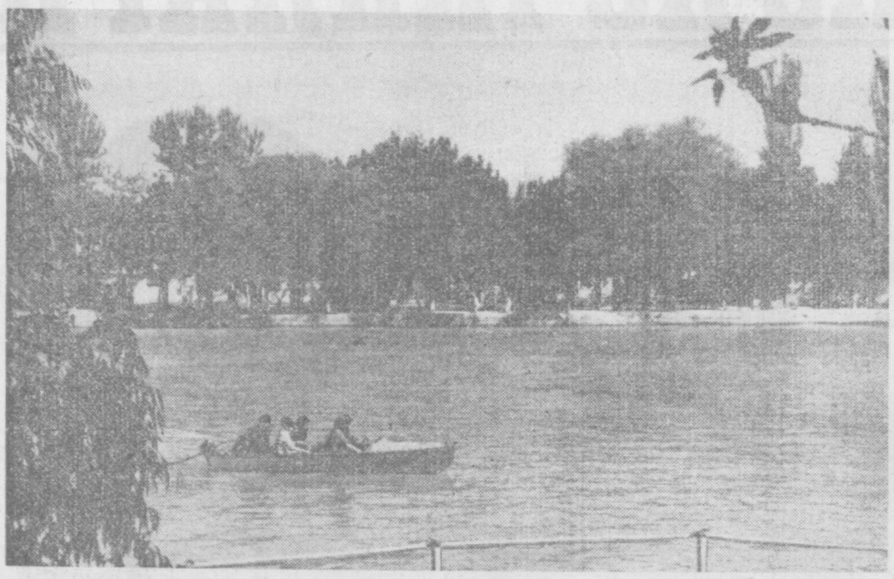

Пойтахтимиздаги «Победа» маданият ва истироҳат боғи ҳамша ҳарларимизнинг дам олиш оромгоҳига айланган. Суратда: оқшом чоғи кўлда сайр пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

МОСКВА ИЛҲОМЛАРИ

ЖАҲОННИНГ ЮРАГИ

(«Москва илҳомлари» шеърлар туркумидан)

Марказий оламсан улуғ Москвам,
Жаҳон пойтахтим, ҳуқуқим, бахтим.
Шарқли бир шоирнинг ташаккурини
Қай сўз билан айтай, эй кўҳна
тахтим.

Ғафур ҒУЛОМ.

Жаҳоннинг юраги, шони Москва,
Сенга эллар меҳру-гиёси пайванд.
Жаҳоннинг томирда қони Москва,
Қуёшдай нурлисан, қуёшдай баланд.

Ҳар сафар сен томон йўл тутганимда
Енгил ҳис қиламан ўзимни қушдай.

Парвоз минутларин шод кутганимда,
Кўнгил самолетдан олдинроқ учгай.

Ўзимнинг уйимсан, яйраб юраман
Юракда лиммо-лим муҳаббат сенга.

Курант ҳузурида мағрур тураман
Қувонч бағишлайсан дўстларга, менга.

Ленин барҳаёт яшайди бунда,
Мавзолей жаҳоннинг улуғ ёдгори.

Майдондан ўтаман сафда — тўлқинда,
Мавзолей инсоннинг қутлуғ ёдгори.

Ўзбек чаманидан гулдаста териб,
Ташаккур сўзимла элтдим, мана ол.

Мардона Тошкентдан хуш хабар бериб,
Эртангни кўраман ҳамиша хушҳол.

Жаҳоннинг юраги, шони Москва
Сенга эллар меҳру-гиёси пайванд.

Жаҳоннинг томирда қони Москва
Қуёшдай нурлисан, қуёшдай баланд.

ДЎСТЛАР ДИЙДОРИ

Жаҳоннинг шодлиги йиғилса бутун,
Дўстлар дийдоридан бўлолмас
устун.

РЎДАКИЙ.

Бошимда чуст дўппи, шўх қизлар тиккан,
Горький кўчасида мағрур юраман.
Дўстлар дийдорига боқар эканман,
Бунда оғаларнинг меҳрин кўраман.
Бири Украина, Озарбайжондан,
Кавказ бўйларидан келган қардошлар.
Буғдойранг дўстларим Тожикистондан,
Ҳаммаси биродар, ҳамкор йўлдошлар.
Тортинмай, бамисол туғишганлардай
Менга қўл узатиб, сўрашар аҳвол.
Тошкентни сўрашар юракдан атай,
Меҳрлари товланиб дейдилар: не ҳол.
Мададкор қўлини чўзмоқ истайди,
Зилзиладан сўрар, ўзбекни сўрар.
Сўзлаб беринг дейди, жуда қистайди,
Ўзини худди биздайин кўрар.
Тошкент жасоратин сўзлайман дўстга,
Бирга кетмоқ бўлар қўлимни тутиб,
Бахту-саодатлар кўзлайман дўстга,
Шаҳримга чорлайман йўлини кутиб.
Тортинмай, бамисол туғишганлардай,
Менга қўл чўзишиб, сўрашар аҳвол.
Тошкентни сўрашар юракдан атай,
Меҳрлари товланиб дейдилар: не ҳол.

ЎРМОНЛАР, ЯШИЛ ЎРМОНЛАР

Ўрмонлар, ўрмонлар, яшил ўрмонлар,
Гўзал Москванинг дилхуш боғлари.
Бағрингизда бизнинг қизлар — ўғлонлар —
Ўзбек авлодининг ёшлик чоғлари.
Сиз қучоқ очдингиз, минг-минг ўғил-қиз
Она оғушида кўрди ўзини.
Сиз роҳат берасиз кечаю-кундуз
Юрак меҳри билан ювиб юзини.
Ором оладилар, бу бизга ором,
Фарзандлар ҳар ёши онага қувват.
Сиз учун шоирнинг қалбида илҳом:
Москвалик дўстлар, ташаккур, раҳмат.
Дўстлик дастурхонин саҳий очдингиз,
Ўрмонлар қучоғи, оромгоҳ ерда,
Болалар дилига шуъла сочдингиз,
Ҳаммаси эъзозда, ҳурматда, тўрда.
Фарзанд эркалаган инсондир улуғ,
Ҳаёти яшарар ўрмонлар каби.
Фарзанд билан инсон қадами қутлуғ,
Ҳаёти гуркирар уммонлар каби.
Ўрмонлар, ўрмонлар, яшил ўрмонлар,
Гўзал Москванинг дилхуш боғлари.
Бағрингизда бизнинг жигарпайвандлар,
Ўзбек авлодининг ёшлик чоғлари.

«КРАСНАЯ РОЗА» ҚИЗЛАРИ...

Мовий кўзли ой қизлар,
Меҳнатидан бой қизлар.
Москва юлдузлари,
Дилрабо чирой қизлар.
Сизнинг лобарлигингиз,
Мафтун қилар инсонни.
Ширин дилдорлигингиз,
Қувнатади дил-жонни.
Бизнинг «оқ олтин» каби
Оппоқ лўппи юзингиз.
Сиз кўнглимиз матлаби,
Меҳр тўла кўзингиз.
Сизга салом келтирдим
Ўзбек пахтазоридан.
Муҳаббатим билдирдим,
Дўстликнинг диёридан.

Юсуфжон ҲАМДАМ.

Москва — Тошкент. Июль 1966 йил.

РУСТАВЕЛИ ҲАҚИДА АФСОНА

ШОТА РУСТАВЕЛИ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 800 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН.

Николай МИКАВА, грузин ёзувчиси

РУСТАВЕЛИНИНГ қисмати ҳам Гомер, Шекспир. Данте, Рублев тақдири каби, кўп улуғ шоирлар ва мутафаккирлар толеи каби ғам-ғуссали бўлган. У қариганида бегона юртларда, ватанидан йироқда умр кечирди. Аммо унинг достони даврнинг қайтарилмас куйи каби асрлар оша жаранглаб эшитилди, садо берди ва абадий ёдгорлик бўлиб қолди.

Бу улкан шоир ва файласуф ўзи ким эди? Ушбу саволга тарих жуда хасис жавоб беради, бу ҳақда қадимий йилномаларнинг пергаментлари ҳам тин сақлайди. Бироқ Грузия халқи «Йўлбарс терисини ёпинган паҳлавон»ни, достоннинг сақланиб қолган қўлёзмаларини асрлардан-асрларга байроқ қилиб кўтариб ўтди. Достоннинг бебаҳо сатрлари оғиздан-оғизга кўчиб юрди. Шоир ижоди ҳақида яратилган афсоналар эса, авлодлар учун адиб ижодининг ўлмас гениал кучини сақлаб келди.

Иерусалим яқинида грузин меъморчилигининг жуда ажойиб ёдгорликларидан бири — Муқаддас бут монастири мавжуд. Монастирни XI асрда яшаган таниқли грузин арбоби Прохоре қурган бўлиб, Шота Руставелининг номини ана шу монастир билан боғлашган. Бу хусусда халқ ҳам гапиради, бу ҳақда афсоналарда ҳикоя ҳам қилинади.

Бир ривоят етиб келган. Унда, чунончи, шоирнинг хоки шу ибодатхона пештоқини суяб турган устунлардан бирининг остига қўйилгани тўғрисида ҳикоя қилинади.

...Қутаиси яқинидаги баланд тоғларнинг бирида XI асрда Давид-Бинокор Гелатский монастирини қурди. У ҳозир ҳам грузин меъморчилигининг ажойиб намунаси, тарихнинг қўл тегизилмаган пергамент саҳифаси сифатида қад кўтариб турибди. Ана шу ернинг ўзида Давид-Бинокор томонидан академия ташкил этилган эди. Унда Месхетидан келган атоқли файласуфлар билим ўргатишарди.

Бу монастир грузин маданиятининг бешиги эди. Месхети — маданият ва илғор фикрлар ўчоғи — Шота Руставелининг ватани бўлган, деган тахминлар бор. Ҳаётни қаттиқ севган ўсмир Шотани Гелатига олиб келишади. Бообрў кишиларнинг фарзанди бўлгани учун у ёшлигидан бошлаб ҳартомонлама яхши билим олди ва рицарь бўлди.

Афсоналар шундай ҳикоя қилади:

Ажойиб гимнастикачи, овчи, рассом ва шоир болалик ёшларидан фалсафага ҳавас қўйди, қадимий қўлёзмалар билан шуғулланди. У ўсмир чоғидаёқ шоирлар мушоирасининг ғолиби бўлди.

Ана шу билан унинг қисмати белгиланди. Шотани энг яхши талабалар қаторида Гелатига юборишди. Бу даврда академияда V аср файласуфи Петр Ивериннинг таълимотлари ҳукмронлик қиларди. Бу ерда эллин ва классик таълимот улуғланар эди.

Гелатида Шота музика ёзиб олиш учун Микел Модрекилининг нота белгилари билан танишди. У Грузиянинг энг яхши санъаткорларидан рассомчиликни, меъморчилик асосларини ўрганди ва чилангар Бен ҳамда Бешкен Опизариларнинг ажойиб-ғаройиб ижоди билан танишди. Айниқса, унга бу икки устанинг ўлмас ижоди — «Хахуль Момо Мароши» ёқиб қолди.

Кечалари Шота монастирнинг қалъа деворларида тез-тез ва узоқ вақт туриб қолар, пастга ўйчан боқарди.

Шоирга гўё зангори денгиз кенгликлари кўринаётгандай туюларди.

Денгиз!.. У ёшлигидан денгизни севди, денгизчилар ҳақида кўп эшитди, Колхидага тез-тез келиб турган грек тарихчиларининг асарларини ўқиди. Ёш Шота Қора денгиз бўйларидаёқ шеърлар ёзабошлаган эди.

Шота овчиликни ҳам севарди. Ҳеч ким камондан унчалик яхши отолмасди; гоҳида у кун бўйи ўрмонни кезиб юрар, ов қилар, чўмилар ва табиатдан ҳордиқ оларди.

Академияни битирган олим-паҳлавонлар шарафига мусобақа эълон қилинган эди, унга қиролича Тамарнинг ўзи келди...

Отда югуриш, найза улоқтириш, кураш тушиш, турли музика асбоблари чалиш бўйича мусобақалар бошланди. Руставели шу куннинг қаҳрамони бўлди. Отда югуришда у ҳаммадан ўзди, кнари чалишда эса, эшитувчиларни ва айниқса қиролича ҳамда унинг сарой канизларини ҳайратга солди.

Лекин шеър ўқиш бошланганда, Шота Руставелининг ижоди ҳақиқатан ҳаммани қойил қолдирди. Грузин шеъри ҳеч қачон бунчалик мусиқий, енгил қуюлиб келмаган эди, ҳанузгача ҳеч ким она тилининг битмас-туганмас бойлигини шунчалар кўрсатиб бермаган, ҳеч ким шу дамгача грузин тилининг бурролигини тингловчига ана шундай куч билан етказа олмаган эди.

Қиролича қувончини яшира олмади ва бошқа қироличалардан фарқан ўз шодлигини баралла изҳор этди.

Ғолибларга биринчи мукофотлар — қимматбаҳо безакли ханжар ва қиличлар бўлишиб берилаётганда, — Тамар элчиларни чақириб, — энг олий мукофот олтин чамбарни у ўз қўлида ушлаб турган олмани ўқёй билан ким пойлай олса, ўша олишлигини эълон қилишни буюрди.

Энг яхши мерганлар қироличадан бу мусобақани бекор қилишни сўраб ялиниб, ёлворишди. Агарда мусобақа бекор қилинмас экан, улар мусобақада қатнашишдан воз кечганлик учун олдиндан кечирим сўрашларини билдирдилар.

Шунда Шота олдинга чиқди ва деди:

—Олмани ўқёй билан пойлашга мен журъат этаман.

Ҳамма Шотанинг довюраклигидан ҳайратга тушди. Қиролича бош ва кўрсаткич бармоқлари билан олмани ушлаб, қўлини боши узра баланд кўтарди.

Ҳеч ким кутмаганда Шота қўлида ўқёй билан қироличага яқинлашди, чап қўли билан олмани ушлаб, ўнг қўли билан унга ўқёйни санчди. Олма иккига ажраб, қиролича уни қўлидан тушириб юборди. Шота қўлини баланд кўтарди.

— Руставели ғолиб чиқди, — эълон қилди қиролича,—у олтин чамбар олишга лойиқ. Меҳрибон паҳлавонларим, мен сизларга айтдим-ку, бу мусобақанинг ҳеч қандай қўрқинчли жойи йўқ деб. Мен олмани пойлашга таклиф этдим, аммо масофани белгиламадим, бунга ақлингиз бовар қилмади сизларнинг.

Шу сўзларни айтиб қиролича ўз қўли билан Руставели бошига олтин чамбарни кийгизди ва ўпиш учун қўлини унга узатди. Ёш паҳлавон уялинқираб қироличага яқинлашди ва рўпарада тиз чўкиб унинг қўлини ўпди. Сўнг унинг кўзларига боқди ва бир умрга ҳаловатини йўқотди.

Шу куниёқ Руставели қиролича саройининг шоири бўлиши ҳақда таклифнома олди.

Руставели ҳаётида улуғвор бахт ва энг катта қайғу шу тариқа бошланди.

Сарой ҳаёти воқеаларга бой ва қизиқ эди. Руставелининг омади келди. У ўз истеъдоди кенг ва ҳартомонлама гуркираб ривожлана оладиган бир даврда дунёга келган эди.

Шоир-файласуфнинг дунёқараши кундан-кун кенгайиб, чуқурлашиб борди. Унинг истеъдоди ўз даврининг катта шоирлари ва мутафаккирлари даврасида камолотга эришиб борди. Кунлар тез ўтиб борди.

Узоқ қиш кечалари Шота севган машғулоти билан банд бўлди: мутоала қилди, шеърлар ёзди.

Севгилисига бўлган муҳаббати эса, кундан-кун ўсди, яна ҳам чуқур илдиз отди...

Мана бир кун...

Бу воқеа Грузиянинг қадимий пойтахти Мцхет атрофидаги ўрмонзорда, ов пайтида рўй берди. Шота қиролича билан ёнма-ён борар, атроф жим-жит эди. Ҳали ов бошланмаган.

— Руставели, эртак айтиб бер! — тўсатдан сукутни бузиб мурожаат қилди қиролича. Ва шоир севги ҳақида, бир қирол қизининг кўр шоирга муҳаббат қўйгани учун мамлакатдан қувғин қилингани ҳақида ғамгин эртак сўзлади.

Қиролича минган от олға ташланиб, чопиб кетди... ва тўхтади. Руставели Тамарни қувиб етди ва унинг кўзлари остида олмосдек ялтираб турган бир жуфт ёш томчисини кўриб котиб қолди.

Нега сен бундай эртак сўзладинг...—қиролича сўзини тугатолмади.

Шотанинг ранги ўчди. Ахир у қиролича воқеасини қандай унута олсин? Сарой аҳлларининг ҳикоя қилишларича унинг отаси — қудратли қирол Георгий III Арслон Юрак, бирдан-бир қизи Тамарга уйланиш ҳақида сўз очгани учун жиянини Демнани ёмон кўриб қолган. Уни Кажет қалъасида кишанга солган. Тахт меросхўри шаҳзода Демна атрофига ҳомийларини бирлаштириб, ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун ҳаракат қилиб кўрди. Аммо Георгий уни тор-мор келтирди ва кўр қилиб қўйди.

Тамар орага чўккан оғир сукунатни бузмагунча улар узоқ вақт жим боришди.

— Грецияга. Афинага жўнаб кет, билимингни ошир. Ох, агар мен қиролича бўлмаганимда, бошга оғир чамбар кийиб юрмаганимда эди! Гомер ва Аристотель, Платон ва Сократ ватани, серқуёш Элладага қандай қувонч билан борган бўлардим мен. Саёҳат — бу умрбоқийлик. Ишон менга, менинг бахтим сеникидан ортиқ эмас.

— Хазрати олияларининг истакларини бажо келтиргайман,—жавоб қилди Руставели.

— Сенга менинг яна бир илтимосим бор. Ўз ҳиссиётингни пергаментга кўчир. Севги ҳақида китоб битгил.

— Маликам, мен буни албатта бажараман, — деди Шота.

Руставели Грецияга келди. Серқуёш, ложувард Эллада, Афина ва ўлмас Акропол билан учрашув Руставели учун улуғвор руҳий байрамга айланди.

Йиллар ўтди. Доно файласуф ва шоир гўзал паҳлавон, кўп янгиликларни кўрган ва билган, катта ҳаётий тажриба орттирган теран ақлли маслаҳатгўй Руставели Грузияга қайтиб келди. У ўзидаги қайноқ ҳиссиётни, ўйноқликни бирга қўшабилишни ўрганди — бу эса, улуғ одамлардаги энг катта хосиятлардан биридир.

У ватанини чегаралари яна ҳам кенгайган, кучли, мағрур ҳолда кўрди. Шоир зўр қувонч билан кутиб олинди, саройга таклиф этилди. У ўзи билан янги достоннинг қўлёзма нусхаларини олакелди ва қироличага берган аҳдининг устидан чиқишга киришди. Тез орада асарни ёзиб тугатди.

Достонни кўчириб олиб, ўқий бошладилар.

«Йўлбарс терисини ёпинган паҳлавон» яшин тезлигида халққа тарқалди: дворянлар унда мавжуд ҳаёт асосларининг масҳаралангани кўрдилар, диндорлар эса, авторни христиан масҳабининг душмани сифатида танидилар.

Икки дунё қарашнинг — қон ва олтин асосига қурилган феодал ҳамда ўз замонасидан бир неча юз йил илгарилаб кетган Руставели дунёқарашининг тўқнашуви шоирнинг фожиаси эди.

Руставели ўз ватанида фақат бир неча йилгина умр кечира олди. У Грузияни яна ташлаб кетишга мажбур бўлди.

Ўша даврда эса, Шота оёқ яланг Иерусалимга қараб йўл олди ва у ерда грузин муқаддас Бут монастирига жойлашди.

Саройда шоир номи бошқа тилга олинмай қўйди. Унинг шеърлари ўқилмади, достони кўчирилмади. Диндорлар унинг ғояларини таъқиб этдилар. Шоир ҳаётини ҳеч ким билмайди, унинг қачон вафот этгани маълум эмас.

Пироварди тарихчиларимиз унинг 1166 йилда туғилганини аниқлашди. Аммо шоирнинг кейинги ҳаёти, унинг вафоти хусусида батафсил маълумот йўқ.

Руставели грузин адабий тилининг асосчисидир. У ўз замондошлари Чахрухадзе, Хонели, Тмогвели ва бошқаларнинг дунёвий, нафис тилини халқ тилига яқинлаштирди ва улуғвор ҳам гўзал адабий тил яратди.

Руставели поэзиясининг бой хазинасида халқ донишмандлиги дурдонаси — афоризмлар кўзга кўринарли ўринни эгаллайди. 1500 дан ортиқ мисрадан иборат достонда афоризмлар сони 200 тага етади. Кўп ҳолларда бир сатрдангина иборат бўлган бу афоризмлар эркин, чуқур маъноли ва ифодали.

«Шармандали кун кечиргандан, шараф билан ўлган афзалроқ».

«Қайта сен туғилолмайсан, ёмонни яхшига буролмайсан».

«Қувончни кечирмоқ осон, муваффақиятсизликларда маҳкам бўл!»

«Жангни четдан кузатиб, ҳар ким ўзини лашкарбоши санайди».

...Мана қувончли кун етиб келди. Иракли Абашидзе ўз дўстлари академиклар Шанидзе ва Церетелилар билан бирга Бут монастрининг бош ибодатхонаси олдида, Руставели тасвирланган сурат бўлиши гумон қилинган устунлар олдига келишди. Паластинда бир неча кун бўлгач, улар оддий бир монах кўмагида, пироварди, ўша устунлар олдида ҳозир бўлдилар...

Паластин — чет элдаги грузин маданиятининг энг ажойиб ўчоқларидан биридир. Бу ерда грузин санъати ва адабиёти дурдоналарни — ёдгорликлар қолиб кетган. Улар орасида Шота Руставели ўз умрининг сўнгги даврини кечирган 270 хонали монастир алоҳида ўрин тутади. Ибодатхона деворлари қачонлардир гўзал нақшлар ва грузин ёзувлари билан қопланган эди. Янги хўжайинлар бу нақшларни сувоб юборишди, грузин ёзувларини эринмай қириб, ўчириб ташлашди.

...— Охири кўп қийинчиликлардан кейин, — ҳикоя қилади Абашидзе —монахни кўндирдик. Оқ бўёқнинг устки қатламини эҳтиёткорлик билан кўчириб олдик, оҳ, мўъжиза! Кўз олдимизда камёб гўзал нақш — Шота Руставелининг портрети намоён бўлди. Бу ҳақда қачонлардир грузин сайёҳлари ёзишган... Портретда ёки баъзиларнинг уқтиришича автопортретда 70 ёшлардаги обрўли мансабдор кийимида улуғ шоир тасвирланган.

Биринчи ва катта қадам ташланди. Ва биз, Бут монастирининг сирли тошлари ва сарғайиб кетган пергаментлар яна кўп қизиқ нарсаларни айтиб беришига ишонамиз. (АПН).

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

АГРЕССОР КЎРГАН ТАЛОФАТ

ХАНОЙ, 15 август. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Вьетнам халқ армиясининг ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари кеча Ханой атрофида Американинг 2 та самолётини уриб туширди.

Шу куни Вьетнам Демократик Республикасининг зенитчилари Футхо ва Еғеан вилоятлари территориясининг тепасида Американинг яна 2 та самолётини уриб туширдилар. Вьетнам Демократик Республикаси территорияси тепасида уриб туширилган Америка самолётларининг ҳаммаси шундай қилиб 1334 тага етди.

„ИККИ ХАЛҚ ШАРТНОМАСИ“

ТОКИО. 15 август. (ТАСС). Вьетнамда тинчлик ўрнатишга бағишланган ва тўрт кун давом этган Япония-Америка конференцияси кеча кечқурун «икки халқ шартномаси»ни имзолаш билан тамом бўлди. Конференцияда Япония ва АҚШдаги пацифистик ташкилотларнинг вакиллари бўлмиш тинчлик учун атоқли курашчилар қатнашдилар.

Конференцияда Совет Иттифоқи, Монголия Халқ Республикаси ва бир қанча мамлакатларнинг вакиллари кузатувчилар сифатида ҳозир бўлдилар. Улар атом ва водород қуролини тақиқлашга бағишлаб ўтказилган Хиросима—Нагасаки конференциясида қатнашган эдилар. Япония—Америка конференциясининг қатнашчилари АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини якдиллик билан қораладилар.

Япония делегацияси «икки халқ шартномаси» лойиҳасини тақдим этган эди. Бу лойиҳа конференцияда муҳокама қилинган асосий масала бўлди. Япония билан Америка ўртасида тузилган «хавфсизлик шартномасига» хилоф суратда Япония ва АҚШнинг тинчликсевар жамоатчилиги ўртасида «икки халқ шартномаси» тузилиши керак.

Конференция делегатлари ҳар иккала мамлакатда «икки халқ шартномаси» текстига имзо тўплаш ҳаракатини кучайтиришга қарор бердилар. «Икки халқ шартномаси»да Япония ва АҚШ гражданлари Вьетнамда қон тўкилишини қоралайдилар, дейилади. «Вьетнамда тинчлик ўрнатилсин» деган япон комитетининг ташаббуси билан бугун ва яқин кунлар ичида Токиода ҳамда мамлакатнинг бошқа йирик шаҳарларида Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик митинглари ва намойишлари ўтказилади.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ЧЕМПИОН БУЛДИЛАР

ЭРЕБРУ (ШВЕЦИЯ). (ТАСС). Совет студентлари шахмат бўйича жаҳон чемпиони бўлдилар. Улар ўнинчи даврада инглизлар устидан 4:0 ҳисобида зўр ғалаба қозониб 31 очко тўпладилар. Бизнинг шахматчиларимизга ҳеч қайси рақиб команда етаолмайди.

Савон, Кузмин, Бухман, Тукмаков, Капенгут ва Гулькоклар қатнашган совет терма командаси ана шу қийин синовдан шараф билан ўтди. Мусобақаларнинг тартиби жуда қаттиқ эди. Ҳар куни кечқурун навбатдаги давра ўтказилар, кечиктирилган ўйинлар эса эртаси куни эрталаб давом эттирилар эди. Шундай бўлишига қарамай, бизнинг командамиз чемпионатда бир марта ҳам бўш келмади, ўзининг ҳамма рақиблари устидан ғалаба қозонди.

25,5 очко олган Чехословакия, 24,5 очко тўплаган Дания ва 24 очкоси бўлган Югославия студентлари қолган мукофотли ўринлар учун курашмоқдалар.

ПОКИСТОН. МАМЛАКАТ ерлари бағридаги бойликларни очишда совет мутахассислари покистонлик дўстларга ёрдам бермоқдалар. Ҳамкорликда қилинган меҳнат яхши натижалар берди: Карачи шаҳри яқинида ковлаŋган скважинадан газ фонтани отилиб чиқди. Шундай қилиб саноат гази кони кашф этилди. Ҳозир разведка ишлари яна давом эттирилмоқда. Суратда: Бурғуни ишга тушириш учун сўнгги тайёргарлик вақти. Покистон ишчилари бу совет техникасини эгаллаб олишган.

В. Сухурукин фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

АРГЕНТИНА

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина химия саноатининг ишчиларидан 15 минг киши 24 соатлик забастовка ўтказди. Улар иш ҳақи тўғрисида мамлакатда қимматчиликнинг авж олиб кетганлигини эътиборга оладиган битим тузилишини талаб қилмоқдалар.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Ғарбий Берлинда машинасозлик саноатининг еттита асосий фирмаси янги ташкил этилган «Дойче индустрианлаген» концернига қўшилишига жавобан Ғарбий Берлиндаги машинасозлик корхоналарининг ишчилари, бир неча марта огоҳлантириш забастовкаси ўтказдилар.

ИТАЛИЯ

РИМ. Шаҳарлар ўртасидаги хусусий автомобиль йўли ходимларидан 40 минг ишчи 48 соатли забастовка ўтказди.

ИСПАНИЯ

ПАРИЖ. ЮФИ агентлиги Бильбаодан (Шимолий Испания) хабар беради: Эбарда 11 августда намойиш ўтказилганидан кейин меҳнаткашларнинг катта бир группаси (шу жумладан ишчи комиссиялари аъзоларидан бир неча киши) қамоққа олинди.

Намойиш қатнашчилари — саноат корхоналарининг ишчилари ўзларининг моддий аҳволини яхшилашни талаб этиб, Эбардаги марказий майдонларнинг бирига чиқдилар. Намойиш жуда ҳам тинч шароитда ўтишига қарамай, франкочилар полицияси ишчиларга ҳужум қилди ва кўп кишини қамоққа олди. (ТАСС).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Ўзбекистоннинг ёш юлдузлари (болалар учун), 18.45 — Пётр 1 (бадиий фильмининг 2-серияси).

20.40 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.45 — Телевизион янгиликлар, 21.00 — Техника теримга шайми? (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 21.20 — Сиҳат-саломатлик (илмий оммабоп программа). 22.20 — Концерт (Тошкент қурувчилари талабига мувофиқ).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — Концерт (болалар учун), 19.35 — Тошкент янгиликлари, 19.45 — Салом, Артём (ҳужжатли фильм), 20.15 — Пишиқчилик (телеочерк).

Рус тилида: 20.35 — СССР халқлари куйлари, 21.05 — Тошкент янгиликлари, 21.15 — Чин инсон қиссаси (бадиий фильм)

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/VIII да Ёшликда берган кўнгил, 18/VIII да Бағритош

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 13804. ИНДЕКС 64969. Г. 1181.